

Ministerie van Financiën
Postbus 20201
2500 EE Den Haag

Datum: 30 augustus 2019
Betreft: Consultatie Regeling aanpak flitskrediet

L.S.,

De VFN maakt graag gebruik van de mogelijkheid om te reageren op de ter consultatie voorgelegde Regeling aanpak flitskrediet. Met de geconsulteerde Regeling wordt erin voorzien dat financiële ondernemingen die gevestigd zijn in een andere EU-lidstaat, en die via internet consumptief krediet aanbieden aan consumenten in Nederland, geen hogere kredietvergoeding in rekening mogen brengen dan is toegestaan op grond van het Besluit kredietvergoeding.

De VFN onderschrijft de noodzaak van de voorgelegde Regeling. Aanbieders van flitskredieten duperen Nederlandse consumenten door kredieten aan te bieden tegen kostenniveaus die niet zijn toegestaan op basis van de Nederlandse wet- en regelgeving. De VFN onderschrijft daarnaast de analyse van het Ministerie die stelt dat met name financieel kwetsbare groepen vatbaar zijn voor het aanbod van flitskredietaanbieders.

De VFN heeft veel waardering voor de voortvarende wijze waarop het toezicht op aanbieders van flitskredieten is ingevuld door de AFM in de achterliggende jaren. Door de aanpak van de AFM hebben Nederlandse aanbieders van flitskrediet hun activiteiten veelal gestaakt. Op grond van de Richtlijn 2000/31/EG kunnen aanbieders vanuit EU-lidstaten via internet echter flitskredieten aanbieden aan consumenten in Nederland op basis van de wettelijke vereisten in de EU-lidstaat van herkomst. Van deze mogelijkheid wordt door aanbieders in de praktijk ook gebruik gemaakt.

In de situatie van een online aanbod vanuit een andere EU-lidstaat kunnen aanbieders de strikte Nederlandse wet- en regelgeving dan ook eenvoudig omzeilen. Hoewel met de Europese Consumer Credit Directive werd beoogd de interne markt voor Consumptief Krediet verder te harmoniseren, is in de praktijk nog immer sprake van zeer uitlopende wettelijke regimes. Bijvoorbeeld ten aanzien van elementaire aspecten als maximale kredietvergoeding en kredietwaardigheidstoetsing gelden uiteenlopende vereisten. Hierbij is van belang dat niet voorzienbaar is dat de genoemde aspecten binnen afzienbare termijn Europees geharmoniseerd zullen worden. Deze situatie leidt er toe dat Nederlandse consumenten niet in alle gevallen de bescherming genieten van het Nederlandse wettelijk stelsel. Deze situatie leidt er ook toe dat in Nederland gevestigde aanbieders van consumptief krediet een concurrentieel nadeel hebben ten opzichte van aanbieders die in een andere EU-lidstaat zijn gevestigd.

De verbreding van het toepassingsgebied van Artikel 115a Bgfo naar ondernemingen die online consumptief krediet aanbieden vanuit een andere EU-lidstaat is een belangrijke stap om Nederlandse consumenten beter te beschermen. In dit kader is wel cruciaal dat vergoedingen die door flitskredietaanbieders in rekening worden gebracht in het kader van garantiestelling, of vergelijkbare aan de consument in rekening gebrachte kosten, kwalificeren als 'kredietvergoeding'. Blijkens de Toelichting bestaat echter bij het Ministerie in dit kader voldoende comfort ten aanzien van de huidige definitie van kredietvergoeding.

De VFN is ervan overtuigd dat de voorgelegde Regeling een belangrijke bijdrage zal leveren aan de verbetering van consumentenbescherming. Tegelijkertijd is het naar mening van de VFN van belang om aanvullende stappen te zetten, dan wel te overwegen.

Hoewel de beperking van de maximale kredietvergoeding geacht mag worden te leiden tot een vermindering van het aanbod van flitskredieten aan financieel kwetsbare groepen, biedt de Regeling nog geen garantie voor een adequaat niveau van kredietwaardigheidstoetsing. De VFN is dan ook voorstander van het zodanig uitbreiden van de Regeling dat ook de vereisten op basis van Artikel 4:34 Wft in scope zijn. Hiermee kan worden gewaarborgd dat de AFM toezicht kan houden op de betreffende bepaling conform de leennormen zoals die ook voor Nederlandse aanbieders van toepassing zijn.

Door het Ministerie is in 2017 een Besluit geconsulteerd dat beoogde de mogelijkheid te creëren voor de AFM om financiële producten aan te wijzen ter zake waarvan geen reclame-uitingen mogen worden gedaan die zijn gericht op consumenten in Nederland. De VFN heeft destijds¹ kenbaar gemaakt dat een reclameverbod voor flitskredieten binnen het toen van toepassing zijnde Europese stelsel voorlopig de enige manier leek te zijn om Nederlandse consumenten te beschermen tegen schadelijke financiële producten die vanuit andere EU-lidstaten worden aangeboden.

Hoewel de VFN overtuigd is van het doeltreffende karakter van de nu voorliggende Regeling, is het naar mening van de VFN wenselijk om een vervolg te geven aan implementatie van het genoemde Besluit. Bij verdere ontwikkeling van het aanbod van flitskredieten vanuit andere lidstaten is het zeker niet ondenkbaar dat aanbieders nieuwe ‘creatieve’ mogelijkheden ontwikkelen om flitskredieten online te kunnen blijven aanbieden aan Nederlandse consumenten. Voor zover deze ontwikkeling zich daadwerkelijk voor zou doen, is het wenselijk dat dan op korte termijn alsnog een Reclameverbod voor flitskredieten ingesteld kan worden.

De VFN is graag bereid om een nadere toelichting te geven op deze reactie.

Hoogachtend,

Het bestuur van de VFN,

Bert Reitsma
Secretaris VFN

¹ https://www.internetconsultatie.nl/reclame_risicovolle_financiele_producten/reactie/55f005d9-3a43-4257-a046-c7323fd2c61e